

ISSN:2791-9617

somuncubaba

Dergisi'nin Eki'dir.

AĞUSTOS 2023
YIL: 30 - SAYI: 274

Aile

Allah İçin Sevgi

Aile Sevgi
Kaynağıdır

Sevgi Filozofu
Yunus Emre

© Sümeyye Büşra YILDIZ

© Eşref BOLUKÇU

© Sait ÖZER

Mâcid

Soyu Yüce Kendi Yüce Muhammed (s.a.v)

Peygamberimiz (s.a.v.)'in her hâli yüce ve şerefli bir hayatla geçmiştir. O'nun varlık âlemine gelmesindeki yüceliği ve soyu hakkında hadis-i şeriflerde ve âyet-i kerimelerde müjdeler çoktur. O yüceler yücesi, yaratılmışın zirvesi... İnsanlığın yükselen sesi... İçindeki nur cevheri Hakk'ın nefesi... Âlem O'nun pervanesi... Temizliğin, asaletin yegânesi... Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v.)'in babası, Abdülmuttalib'in oğlu Abdullah; annesi ise Vehb'in kızı Âmine'dir. Babası Abdullah, Kureyş Kabilesi'nin Hâşimoğulları kolundan, annesi Âmine ise Zühreoğulları kolundandır. Her ikisinin soyu, birkaç batın yukarıda, "Kilâb"da birleşmektedir. Her ikisi de Mekkelidir. Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'in soyu, çok temiz ve çok şerefli bir neseb zinciridir.

Peygamberimiz, soyları ve kendileri hakkında şöyle buyurdu: "Yüce Allah, İbrahimoğullarından, İsmail'i seçti. İsmailoğullarından Kinaneoğullarını seçti. Kinaneoğullarından, Kureyş'i seçti. Kureyş'ten, Haşimoğullarını seçti. Haşimoğullarından da Beni seçti. Ben Muhammed b. Abdullah b. Abdülmuttalib'im! Yüce Allah, mahlûkatı yarattı ve Beni, onların en hayırlılarının içinde bulundurdu. Sonra, onları, iki fırkaya ayırdı ve Beni, onların en hayırlılarının içinde bulundurdu. Sonra, onları, kabilelere ayırdı ve Beni, en hayırlı olan kabilenin içinde bulundurdu. Sonra, onları ailelere ayırdı ve Beni, onların en hayırlısı içinde bulundurdu. Ben, sizin aile yönünden de en hayırlınızım, nefis yönünden de, en hayırlınızım!", "Ben Âdemoğulları soylarının en hayırlı, en temiz olanlarından, devirden devire, aileye geççe geççe, nihayet şu içinde bulunduğum aileden vücuda getirildim.", "Ben Muhammed b. Abdullah b. Abdülmuttalib b. Haşim b. Abdimenaf b. Kusayy b. Kilab b. Mürre b. Ka'b b. Lüey b. Galib b. Fihri b. Malik b. Nadr b. Kinane b. Huzeyme b. Müdrike b. İlyas b. Mudar b. Nizar'ım.", "Halk ne zaman iki kısma ayrılrsa, muhakkak, Allah Beni, onların en hayırlı olanının içinde bulundurmıştır.", "Ben Cahiliye Devri'nin kötülüklerinden hiçbir şeye bulaşmaksızın, ana ve babamdan meydana geldim!", "Ben ta Âdem'den, babama ve anneme gelip ulaşıncaya kadar, hep nikâh mahsulü olarak meydana geldim, asla zinadan meydana gelmedim!", "Ben sizin nefis yönünden de en hayırlınızım, baba soyu yönünden de en hayırlınızım!" Meyseretü'l Fecr Peygamberimiz (s.a.v.)'e; "Ya Rasûlallah!

Sen ne zaman peygamber oldun?" diye sordu. Peygamberimiz; "Âdem (a.s.), daha ruh ile ceset arasında bir varlıkken!" buyurdu. Katadé'den gelen rivayette de Peygamberimiz, yaratılıştaki Peygamberlerin eweli, Peygamber olarak gönderilişte ise sonuncusuydu.

Sevgi, Sadakat ve İmanın Göstergesidir

Toplum hâlinde yaşama kültürünü devam ettiren insan-
noğlu, hayatı güzelleştiren ve yaşam kalitesini yükselten
sevgi duygusuyla daha huzurlu hâle gelir. Sevgi, her in-
sanın hayatında bir ihtiyaç olup, yokluğu maddî ve manevî
rahatsızlık veren çok önemli bir duygudur. Onun için tüm canlı-
larda sevgi ruhun temel ihtiyacı kabul edilmiştir. Zaten sevgi dini
İslâm da insanların birbirini Allah için sevmesini öğütler.

İnsan, dış dünyayı sevgi ve akıl yoluyla kavrayıp anlamlandırır. Sevginin insana
vermiş olduğu güven duygusu, bireyin kendisini başka insanlardan uzak tutma engellerini aşması-
na yardımcı olur. Böylece diğer insanlarla empati kurma imkanı bulmuş olur. Sevginin daha sağlam
gerçekleşmesini bilgi, ilgi, saygı ve sorumluluk duyguları sağlar. Çünkü bir insana saygı duyabil-
mek için onu tanımak gerekir. Sevgi, kalplerde olan fitri bir duygudur. Sevgiyi kullarının kalplerine
yerleştiren Cenab-ı Allah'tır.

Her türlü sevginin kaynağı Yüce Allah'tır. O, yarattığı kullarına sevgisi hiç bitmeyen yaratıcıdır.
Allah'ın isimlerinden biri Vedûd'dur. Yani hem seven hem de sevmeye en layık olan demektir. Ve-
dûd ismi; sevgiyle birlikte, rahmet ve lütuf özelliklerini de ihtiva eder. Bu sonsuz sevgi sayesinde,
Vedûd olan Allahu Teâlâ, yaratmış olduğu tüm varlıkların hayatîyetleri için lazım olan her türlü rızık
ve nimetleri verendir. Bu sınırsız sevgi sayesinde Allahu Teâlâ, kullarının kendisini tanımamasına ve sev-
mesine yardım eder ve kullarına olan sevgisi sebebiyle kullarına merhamet eder. Kur'ân-ı Kerim'de
bildirilen bir ayette Yüce Rabb'imiz: *"Çok bağışlayıcıdır ve çok severdir."* buyuruyor. Bütün evren
Cenab-ı Hakk'ın sevgi ve rahmetiyle yaratılmış ve kuşatılmıştır. Bütün mahlûkat bu sevgi sayesinde
varlığını devam ettirir. Onun içindir ki sonsuz sevgi ve şefkatinin eseri olarak her Müslüman'ın
kalbinde Allah sevgisi büyük bir yere sahiptir. Mü'minlerin kalbinde bu sevginin üstünde hiçbir
şey yoktur. Çünkü Allah'a duyulan muhabbetin dışındaki bütün sevgiler, Allah'a duyulan sevginin
ve O'na boyun eğerek teslim olmanın bir gereğidir. Sevgi, sadakât ve imanın göstergesidir. Allah'a
iman eden mü'minler için Allah sevgisi her şeyden ve herkesten önce gelir. Sevgili Peygamberimiz
(s.a.v.), *"Size verdiği nimetler sebebiyle Allah'ı sevin. Allah'ı sevmem sebebiyle beni sevin; beni sev-
diğiniz için de ailemi sevin."* buyurarak, Allah'ı sevmenin ve imanın gereği olarak mü'minlerin ken-
disini ve ailesini sevmelerini tavsiye etmiştir. Yine bir din kardeşi olarak mü'minlerin
karşılıklı olarak birbirlerini sevmelerinin de iman gereği olduğunu
Peygamber Efendimiz şöyle bildirmektedir: *"Sizden birisi
kendisi için arzu ettiği şeyi mü'min kardeşi için de is-
temediği takdirde imanı kâmil bir iman olmaz."*
Vakfımızın Kurucusu Es-Seyyid Osman
Hulûsi Efendi; *"Müslümanların birbirleriyle
ilişkilerinde samimi, tevazulu, sade, kolaylık
sağlayan, karşılıklı yardımlaşan, saygılı, mu-
habbetli, iyiliksever olmak asil bir davranıştır."*
öğüdüyle bizleri daima sevgi merkezli bir haya-
ta teşvik etmektedir. Sevgi ile kalınız.

somuncubaba
Dergisi'nin Ekidir.
ISSN: 2791-9617

Aile Eki
Yıl: 9 Sayı: 104

Aile

AĞUSTOS 2023 / YIL: 30 – SAYI: 274
Somuncu Baba Dergisi'nin Ücretsiz Ekidir.

İmtiyaz Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni
Dr. Kemal Demir

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
M. Hulüsi ERDEMİR

Yayın Editörleri
Musa TEKTAŞ
M. Nazmi DEĞİRMENÇİ

Yayın Kurulu
Prof. Dr. Nihat ÖZTOPRAK, Prof. Dr. Ali YILMAZ
Prof. Dr. Sebahat DENİZ, Prof. Dr. Bilal KEMİKLİ
Prof. Dr. Abdullah KAHRAMAN,
Prof. Dr. Ali AKPINAR

Grafik Tasarım ve Uygulama
Es- Seyyid Osman Hulüsi Efendi Vakfı

Dergimizi, Web Sayfamız ve Mobil
Uygulamalarımız Üzerinden Okuyabilirsiniz:

Basım-Yayım-Dağıtım-Pazarlama
Çamlıca Basın Yayın Eğitim Sağlık Turizm
İnşaat San. ve Ticaret A. Ş
Zaviye Mah. Hacı Hulüsi Efendi Cad.
No: 89 (44700) Darendede / MALATYA
Tel: (422) 615 15 00 Faks: (422) 615 28 79

04

▶ Sümeyye Büşra YILDIZ

Allah İçin Sevgi

12

▶ Nilüfer Zontul AKTAŞ
Sevgi Dolu Evler

Aile Sevgi Kaynağıdır

▶ Eşref BOLUKÇU

08

Bir Torba Toz Şeker

▶ Ayşe Gül PINAR

14

16

Emine Büşra YÜKSEL
Değerler Eğitimi

22

Raziye SAĞLAM

Kârlı Bir İş

26

M. Emin KARABACAK

Çocuk Eğitiminde Zamanı
Doğru Okuyabilmek

Sevgi Filozofu
Yunus Emre

Sait ÖZER

20

III. Murad'ın Hayra Düşkün Kızı
Ayşe Sultan

Bengisu HAYAT

24

Sevgi Her Şeydir

Esra GÖKTEPE

30

ALLAH İÇİN SEVGİ

► Sümeyye Büşra YILDIZ

“Cenab-ı Allah mayamıza, hamurumuza kâinatı içine alacak bir sevgiyi koymuş. Öyle bir deniz ki sahili yok. Kimi farkında kimi de habersiz bu hazineden. Sevgi dolu yürekler, bahar gibi gelir, güneş gibi kendini gösterip ortalığı bir anda ısıtır ve aydınlatır.”

Sevgimiz Allah için değilse o sevgi gelip geçicidir. Hakikî sevgi fâni olan değil bâki olandır. Gönül toprağımıza ekeceğimiz Hak sevgisinin tohumları büyüyüp dal budak sardıkça tüm güzel yürekli insanlara hayat bahşedecektir. Allah dostu Yunus Emre'nin "Yaratılanı severiz yaratandan ötürü." görüşü doğrultusunda birbirimizi hiçbir çıkar gözetmeksizin Allah (c.c.) için seveceğiz.

Günümüzde ne yazık ki sevgisizlik ve iletişimsizlik insanlarımızı adeta kuşattı. Küçülen dünyamızda dolaşıp gönül ve kalp fakiri insanları gördükçe görevimizin ve sorumluluğumuzun ne kadar büyük ve ne ölçüde önemli olduğunu görmemek, sezmek mümkün değil. Günümüzde insanlar her ne kadar akıl ve irade sahibi olsalar, dünyayı çok iyi düzenleseler, zevkler ve lezzetler içinde yaşasalar da yine de huzurlu değiller. Gök yüzünü güneş ve ayla, yıldızlar ve sistemlerle; denizleri rengârenk mahlûkatla; arzın yüzünü insanlar ve hayvanlar için her mevsim sayısız nimetlerle donatan, tanzim ve tezyin eden, merhameti sonsuz olan Allah bilinmeyince hiçbir güzelliğin kıymeti bilinmez, manası anlaşılmaz hâle geliyor.

Dünya ve ahiret hayatının huzur ve saadet kaynağı olan Allah ve Rasûlullah'ı sevdirmeyi en büyük ideal ve görev bilen ve bu yolda rahatını, istirahatini terk ederek sevdiklerinden ayrı, gurbeti iliklerine kadar yaşayan, gece-gündüz koşma, Hakk'a ulaşma ve ulaştırma yolunda azimli ve kararlı gönül fatihleri ve ruh mimarları, herkesin dünya nimetlerine takılıp kaldığı günümüzde menfaat, makam, şan, şöhret ve şehvet gibi bütün engelleri aşarak hizmet aşkıyla hareket ediyorlar.

Gönül fatihleri ve ruh mimarları pusulasını kaybetmiş, yol ve yönünü bir türlü tayin edememiş, kalpleri bulanık, beyinleri sarsık,

"Ey kalbimizin ve sevgimizin sahibi, çekme elini kalbimizden. Düşmanlık duygusunu, kini, hasedi sök at içimizden. Sevginin saltanatı ebediyen hükümran olsun."

duyguları ve uzuvları kirlenmiş insanların hizmetine koşma, ellerinden tutma, aydınlığa kavuşturma, çoraklaşmış sinelerini âb-ı hayat olan hakikatlerle sulama ve bunu hayatlarının gayesi bilip bu yolda her türlü sıkıntı ve güçlüğü katlanmayı görev bilmektedirler.

Bu ne müthiş bir iman ve ahiret şuuru, ne

müthiş bir gözleme, hesap duygusu ve ne müthiş bir insanlık sevgisidir ki aşk ve şevkle gerilime geçerek, fedakârlığın her türlüünü yaparak gözleri yaşartan tablolar sergilemektedirler. Rahat ve istirahatlerini batmışlar, düşmüşler için terk ediyor, sevdiklerinin hasretiyle yanıp tutuşuyor ve gece-gündüz, düşmüş ruhları kaldırma yolunda çok ciddi gayret sarf ediyorlar. Bütün sıkıntıların kaynağı inançsız, sorumsuz insan olduğu gibi, sevginin, emniyetin kaynağının da hesap endişesiyle kıvranan insan olduğunda şüphe yoktur. Hazan vurmuş sonbahar yaprakları durumuna düşmüş insanımızın şefkatle ve merhametle kucaklanmaya, ruhlarına inilip gönüllerinin tamir edilmeye ihtiyacı vardır.

İnsan, tanıdığını yakınlığı ölçüsünde sever. Bilmediğine karşı seviyesine göre uzak durur, bazen nefret eder, düşman olur. Bütün kâinat

emrine verilen insan nereden gelir, nereye gider, görevi nedir? Elbette bu önemli sorulara cevap bulması gerekir. İnsanın; kabiliyeti ilimle gelişen bir varlık olması itibarıyla, mutlaka kâinat kitabını anlatacak, sırrını çözecek, yaratılış gayesini kendisine duyuracak, varlık ağacının çekirdeği ve olgun meyvesi olan, âlemlere rahmet olarak gönderilen nura ihtiyacı vardır.

Rabb'imden tüm gönül dostlarım adına bu vapura binenlerden olmamızı diliyorum. Allah yâr ve yardımcımız olsun. Gönül çağlayanlarından akacak olan damlalar yüreğimizde hâleler oluştursun. Gönüller arasında kurulan dostluklar daim ve hayırlı olsun. Görünmeyen gönül kablolarıyla bizleri birbirine bağlayanlara selam olsun. Gönüllere köprü, kalplere nurlu kapılar açanlara ne mutlu!.

ERİĞİN FAYDALARI NELERDİR?

► Nesibe AYDIN

Eriğin faydaları özellikle ilk çıktığı aylar olan bahar aylarında oldukça fazladır. Tazeligi ve kendine özgü lezzeti ile alışveriş listelerinin başında yer alan bu lezzet, farklı türlere sahiptir. Yeşil, kırmızı, mor, sarı renkleri ile cıvılcıvılcıvı sofralar kurmaya yardımcı olurken faydaları sayesinde insan sağlığının korunmasına katkıda bulunur.

Eriğin besin değeri; kalori; 30 gr, karbonhidrat; 8 gr, lif; 1 gr, şeker; 7 gr şeklindedir.

Ekşi tatlı aroması ile damaklarda iz bırakan, A, B, K vitaminleri ve mineraller bulunduran eriğin faydaları şunlardır:

Erik, zengin C vitaminli içeriği sayesinde bağışıklık sistemini güçlendirir. Kanın normal şekilde pıhtılaşmasını sağlar ve kan damarlarının oluşumunu destekler. Erikte bulunan fitokimyasallar ve besinler kalp hastalığına neden olabilen iltihaplanmaları azaltır. Kabızlığı giderir. Tokluk hissi oluşturarak kilo kaybını destekler. Demir eksikliği gibi sağlık sorunlarının tedavi sürecine de olumlu katkıda bulunur. Yüksek kalsiyum oranı sayesinde, gelişim aşamasında bulunan çocukların kemik sağlığı için oldukça önemlidir.

Erik önemli miktarda antioksidan kaynağıdır: Kendine özgü aromaya sahip eriğin faydaları arasında antioksidan açısından zengin olması da yer alır. Yüksek oranda antioksidan içeriği sayesinde hücrelerin kendini yenilemesini kolaylaştırır. Çeşitli hastalıkların oluşmasını engelleyerek dinç bir

vücuda kavuşma imkânı tanır.

Lif kaynağıdır: Erik, lif bakımından da oldukça zengindir. Lif oranı sayesinde tokluk hissi oluşturarak kişilerin sağlıklı beslenmesine yardımcı olur. Aynı zamanda bağırsak sağlığının korunmasına da katkı sağlar. Bağırsak işleyişinin düzenlenmesine yardımcı olarak hazımsızlık ya da kabızlık gibi problemlere çözüm getirebilir.

Metabolizma çalışma hızını etkileyerek kilo vermeye yardımcı olur. Sindirim sisteminde oluşan kabızlık ya da hazımsızlık gibi problemlerin giderilmesine katkı sağlar. Zengin potasyum içeriği sayesinde kalp sağlığının korunmasında büyük öneme sahiptir. Yaşlanma sürecine sağladığı yavaşlatma etkisi ve kırışıklık önleme özelliği kuru eriğin cilde faydaları arasında yer alır. Saç sağlığını koruyarak dökülme problemlerine engel olur.

AİLE SEVGİ KAYNAĞIDIR

▶ Eşref BOLUKÇU

“İnsan, sevme potansiyeli ile doğar. Ancak sevgi, ailede kazanılır ve anlam bulur. Çocuk, sevgi ile büyümüşse, yeteri kadar sevgi almışsa sevmeyi öğrenecektir.”

Aileyi sevgi okulu hâline getirmek zorundayız. Ailedeki ilişkiler sevgi kokmalı. Ailede hâkim olan dil, sevgi dili olmalı.

Aile, sevgi üzerine kurulması gereken sosyal bir kurumdur. Sosyal kurumlar, toplumu oluşturan yapılardır. Dolayısıyla ailedeki sevgi, huzur ve mutluluk, toplumu da etkileyecektir. Bu nedenle, evlilik sevgi, huzur ve rahmet üzerine kurulmalıdır.

Sağlam bir kişiliğin temelini oluşturan sevgi, şefkat ve güven duyguları ancak ailede kazanılır. İnsan, sevme potansiyeli ile doğar. Ancak sevgi, ailede kazanılır ve anlam bulur. Çocuk, sevgi ile büyümüşse, yeteri kadar sevgi almışsa sevmeyi öğrenecektir.

Allah, insanlar için ailenin önemini Rûm Suresi'nin 21. ayetinde mealen şu şekilde ifade etmektedir: *"İçinizden kendileriyle huzura kavuşacağınız eşler yaratıp aranızda sevgi ve rahmet var etmesi, Allah'ın varlığının ve kudretinin delillerindedir. Şüphesiz bunda, düşünen bir toplum için dersler vardır."*

Peygamberimiz (s.a.v.), tebliğ hareketine sevgi ile başlamış ve sevgi üzerine temellenmiş bir tebliğ ile devam etmiştir. İnsanlara sevgi ve tevazu ile yaklaşmıştır. Aynı zamanda ailesi konusunda da sevgi ön plana çıkmıştır. *"Sizin en hayırlınız, ailesine en hayırlı olanıdır."* sözü ile aileye verdiği önemi ifade etmiştir. Sevgi konusunda örnek alacağımız kişi, Peygamberimiz (s.a.v.)'dir.

Aile, samimi ve sıcak duygularla devam ettirilir. Eşlerin sevgi, saygı ve bağlılıkları ailedeki sıcaklığı ve sevgi ortamını olumlu yönde etkiler. Ailede robotik ilişkiler olmaz. Sevgi, şefkat, sıcak ve içten ilişkiler zorunludur. Anne ve baba arasındaki bu sevgi ve saygıya dayalı sıcak ilişki, doğal olarak tüm aile ortamını olumlu yönde etkileyecektir.

"Sevgi ile büyümüş çocuk hem kendisini sever, kendisi olmaktan memnun olur hem de kendisi dışındaki tüm canlıları ve cansız varlıkları sever."

Aile üyeleri, birbirinin huzur ve mutluluğunu bozacak davranışlardan uzak durur. Sevinçli ve üzüntülü günleri birlikte paylaşırlar. Problemlerini çözmek için ailenin bütünlüğünün bozulmaması doğrultusunda iş birliği yaparlar. Kişisel sorunlarda birbirlerine yardım ederler, güç verirler.

Anne ve babaya sevgi ve saygı duymak dinimizde övülmüş, önerilmiştir. Ailede yeteri kadar sevgi alan çocuklar, diğer insanları, canlıları dahası dünyayı da sevecektir. Sevgi ile büyümüş çocuk hem kendisini sever, kendisi olmaktan memnun olur hem de kendisi dışındaki tüm canlıları ve cansız varlıkları sever.

Ailenin temelinde sevgi ve saygı vardır ve bu iki duygu olmak zorundadır. Sevgi olmadan, ilişkilerin sağlıklı olması beklenemez. Eşler birinin ihtiyacı olan sevgiyi birine verirken aynı zamanda çocuklarının da ihtiyacı olan sevgiyi verirler. Yani aile üyeleri birbirinin ihtiyacı olan sevgiyi paylaşırlar. Bu da mutluluğun başladığı noktadır.

Aile içinde kurallar net olmalıdır. Gizli, belirsiz, net olmayan kurallar ailede biz olma bilincini zedeler. Aile içinde lider olan kişi, aile üyeleri ile konuşmadan kendisine göre kararlar alıp bunları kural haline getirmemelidir.

Evet, aile toplumun yapı taşıdır. Aile, aslında toplumun son kalesidir. Bu kale düşerse toplum da buhrana düşer. Onu kaybedersek bütün insani özellik ve güzelliklerimizi de kaybederiz. Aileyi sevgi okulu haline getirmek zorundayız. Ailedeki ilişkiler sevgi kokmalıdır. Ailede hâkim olan dil sevgi dili olmalıdır.

GÜLİSTAN'DA DİKEN BİTER Mİ?

▶ H. İklil ABBASOĞLU

“Dert ve meşakkat yeri olan bu dünyada vazifemiz bize verilen imtihanları alnımızın ağıyla, isyan etmeden hatta şükrederek, tevazu ve sekînetle üstesinde gelerek bir ömür sürmektir.”

“Dünya bir meşakkat diyarıdır.” diyor Meccit Ömür Öztürk. Ve Beled Suresi 4. ayeti kerimede şu şekilde buyruluyor; “*Doğrusu biz, insanı bir meşakkat içinde yarattık.*” Dâim kuraldır; hayat macerası muhakkak ki derin bir öğretilen ibârettir. İnsan evlâdı, yaşadıklarıyla belli belirsiz türlü meşakkatlerden geçecek, merhalelerle sınanacaktır. Ağlayarak gelip, ağlatarak gittiğimiz dünyada, aldığımız her nefes aslında bir nimettir.

Dert diye sırtımıza yüklediklerimiz bazen kambur, bazen yağmur olur, yağar üstümüze. Dermânı ararken dönüp dolaşım varılan nihai nokta derdin en içidir. Derdinin dermanı her zaman derdinden bitendir. Hem ne demiş Şeyh Edebali; “Derdi veren, dermanı derdin içine gizlemiştir.”

Sözlükte “yarmak, iki parçaya ayırmak” anlamındaki şakk masdarından türeyen meşakkat “zorluk, güçlük, darlık ve sıkıntı” demektir. Kökeni bakımından Arapça bir kelimedir. Gün-lük hayatta kullanımı yaygın olan bu sözcük, yapılacak bir işin ya da olayın zorluk içinde ve güçlkle gerçekleştirileceğini anlatır. Meşakkat kelimesi tarihte bilinen en eski yazılı kaynaklarda ilk kez 1330 yılında Âşık Paşa'nın Garipnâme adlı eserinde yer almıştır.

Yaban adlı kitabında “Bu zahmet, bu meşakkat ne için?” diyor Yakup Kadri Karaosmanoğlu. Sahi, ne için çabalıyor insanoğlu? Fânisi olduğumuz bu dünyadan bâkisi olacağımız âleme irtihal ettiğimiz zaman anlaşılacaktır meşakkatlerimizin kıymeti. Şimdilik sadece yorulduğumuzu hissetsek de, her meşakkatin bir anlamı bir de mükâfatı vardır. Zorlukla geçtiğimiz yollar, elbette ki çiçekli bahçelere de bir gün kavuşacaktır. Halit Ertuğrul bir kitabında şöyle söylüyor: “Başına bir bela gelirse Allah'a sığın. Unutma, bu dünya zevk ve sefa yeri değil, dert ve meşakkat yeridir.” Ve arkasından da Cahit Zarifoğlu'nun Anlatılmış Günler adlı şiirindeki meşakkat bahsi akıllara geliyor; “Meşakkate, adeta ısrarla, yılmadan, sabretmektedirler.”

Dert ve meşakkat yeri olan bu dünyada vazifemiz bize verilen imtihanları alnımızın aklıyla, isyan etmeden hatta şükrederek, tevazu ve sekînetle üstesinde gelerek bir ömür sürmek-

“Dert ve meşakkat yeri olan bu dünyada vazifemiz bize verilen imtihanları alnımızın aklıyla, isyan etmeden hatta şükrederek, tevazu ve sekînetle üstesinde gelerek bir ömür sürmektir.”

tir. Hem Rasûlullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: “*Esas sabır musibetin ilk başa geldiği anda gösterilmelidir.*” Mü'min özellikle musibetle ilk karşılaşma anında metânetini korumalı, musibetler karşısında sabırlı olmalıdır. O an verdiğimiz tepkilerdir asıl sabrımızı gösteren...

Es-Seyyid Osman Hulusi Efendi (k.s.) bir beyitlerinde bu konuyla alakalı şöyle buyuyor:

*Her belânın sabrını verdi belâ ihsân eden,
dostlar belâ ihsan eden.*

*Her kazâyâ biz rızâyı yârdan öğrendik,
dostlar yârdan öğrendik.*

(Bize bu belâyı veren onun sabrını da verdi. Biz kazaya razı olmayı sevgiliden öğrendik, dostlar, ondan öğrendik.)

Bu beyit beraberinde Fuzulî'nin, derdin de dermanın da sahibi olan Yüce Rabb'imize yakarış içinde beni belaya, aşka bağımlı kıl diyerek feryat ettiği beyti akıllara geliyor:

*Az eyleme inayetini ehl-i dertten
Yani ki çoh belâlara kıl müptelâ beni.*

Fuzulî burada dertlilerden iyiliğini, lütfunu eksik etme Allah'ım. Yani beni çok belalara (aşka) bağımlı kıl, diyor. Fuzulî derdin Allah'tan geldiğini söyleyip daha çoğunu istiyor. Es-Seyyid Osman Hulûsi Efendi de, dermanın da sahibinin yaradan olduğunu ve buna razı olmayı da yârdan öğrendiğini bizlere aktarıyor. Yazımızı dertli gönüllere ferahlık bahşeden İnşirah Suresi'nin o çok yüce 5 ve 6. ayeti kerimeleriyle bitirelim; “*Demek ki her zorlukla beraber bir kolaylık var. Evet, her zorlukla beraber bir kolaylık vardır.*”

Rabb'im; yeis içinde bulunan kalplere inşirah ferahlığı versin.

SEVGİ DOLU EVLER

▶ Nilüfer Zontul AKTAŞ

“Bir sevgi hareketi önce evlerde dalga dalga yürüsün.
Mahallemde, köyümde, şehrinde, şehrimde,
ülkemde, dünyada...”

S (ev)gi evde başlar.

S(ev)gi...

S(ev)...

Ev...

Hepsi sevginin içinde barınan sözcükler...

Ve en çok da ev ile özdeşleştirdiğim sözcüktür s(ev)gi...

Bir eylemse sevgi; yüreğin, bedeninin en çok huzur bulduğu idiyse en önce evde yerleşmeliydi. Toplumun hücreleri olan ailede. Ve kalp evine yerleşmesi için sevginin en uygun zemini ev. Ve yerleştikçe yol verecekti nice güzelliklere.

Sevgi varsa o evde; anne mutludur, çocuklar, baba... Gelen, giden, oturan, kalkan. Eşyalar, pişen, taşan her şey ama her şey!

Evde bir gönülde başlayan sevgi hareketi, tüm yüreklere sirayet eder. Bilhassa mutlu, sevgi dolu bir anne bunun kaynağıdır.

Ekmek soğan zevk verir. Çay eşliğinde bir sohbet ve gülücükler. Şakalar. Dertleşmeler...

Rabb'inden bahsediş. Ona yönelişle sonsuz bir rahatlama...

Bunlar sevgi dolu bir evden izlerdir.

Cöç etmek, hastalanmak, sitem, ağıt bile farklıdır sevgi sinmiş evlerde. Birer birer iner dert tuğlası...

Sevgiyi bilen, sevmenin beklentisiz vermek olduğunu öğrenen ruhlar, karşılığında hiç farkında olmadan dünya servetlerini satın almışlardır. Bunu eksiklik olarak görenler ise, koşulsuz sevenlerin gözlerindeki ışıltıya gıpta eder duruma gelebileceklerdir.

"Nasıl bu kadar mutlu olabiliyorsunuz, nasıl bu kadar gülümseyebiliyorsunuz? Hiç derdiniz yok galiba, çevreniz/aileniz çok mu hoşgörülü?" soruları sizin en çok karşılaştığınız sorular olacaktır hayat minvalinde.

Siz sadece "Seviyorum!" deseniz bile yalın kalacaktır onların ben merkezli dünyasında

bu minicik ama dopdolu sözcüğünüz. Beklentisiz severek o üstün ruha erişmek biraz özveri gerektirecekti çünkü. Bu, evde/ailede başlayacak bir öğretilerdir.

Kuşlar severken gökyüzünü beklentisiz uçardı. Çiçekler toprakta beklentisiz açardı. Her yavrucağın bir tohumsa ailede, beklentisiz ve sonsuz bir sevgiyle büyümeli ve bunu öğrenip içselleştirmeli idi ki bencillik devranında yok olan nice değerler aslı varlığına kavuşsundu. Dönüp bakalım şimdi evlerimize. Ailemizi sevgiden mahrum bırakarak yaptığımız her işin soyu kesiktir aslında. Onlar büyüyorlar! Yavrular... Ve uçmaları çok uzun sürmeyecek kadar hızlı büyüyorlar.

"Biz kaçanı kovalamalıyız." derim hep. Burada da diyorum: Onlarla dolu dolu geçirilecek, sevginin içselleştirildiği kısa fakat önemli dakikalar mutlaka vardır.

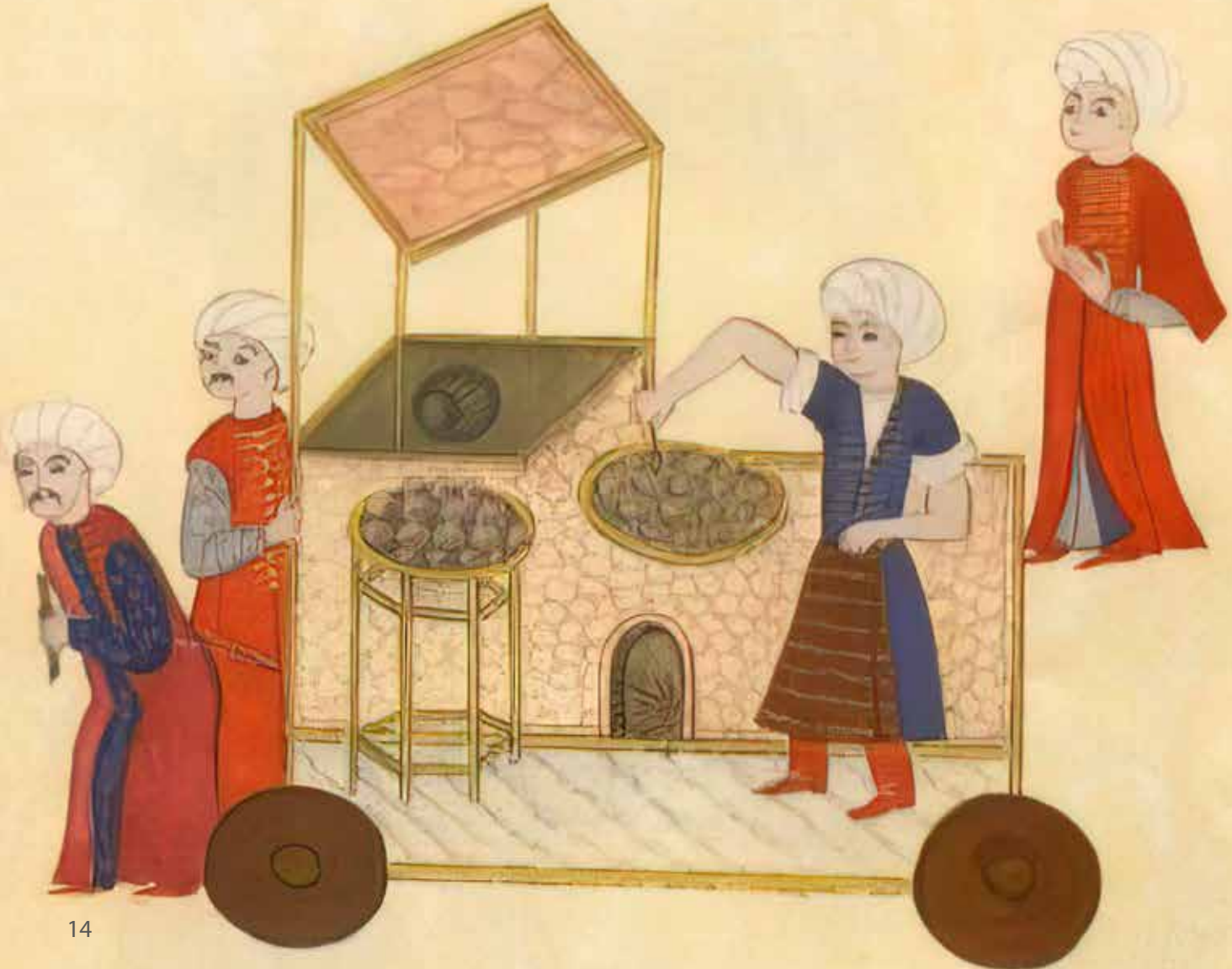
Şimdi bahanelere sığınmadan, bir sevgi hareketi fedakârlığı için elimizdekileri bırakıp her gün birlikte onlara sevgi dolu dakikalar yaşatalım. Onlar büyüdüklerinde bizim onlara bıraktıklarımızdan daha güzel imar edeceklerdir dünyayı: Sevgi donanımı ile. Buna inanalım. Bir sevgi hareketi önce evlerde dalga dalga yürüsün. Mahallemde, köyümde, şehrinde, şehrimde, ülkemde, dünyada...

Hele de şu çağda dijital çoklukların yalnızlık oluşturduğu zamanlarda nasıl da ihtiyacımız var sevgiye ve içten muhabbete. Bu harekete tabi olanlar, unuttuklarına yeniden eğilerek bakmalıdır. Sevgi dolu evlerle yeniden dirilişler sunmak ne güzel olur, bahar bereketiyle nice tohumlar atılır evlerde de ve bu tohum en başta sevgidir. Sevmek için önce berrak bir yürek gerek. D'olduğu yer ise şüphesiz ilk önce ev... Kalbin k'alabildiğince sev... Sonuna kadar sevgiyle kalınız.

BİR TORBA TOZ ŞEKER

► Ayşe Gül PINAR

“Eti kasaptan, balığı balıkçıdan, ekmeği fırından, meyveyi sebze yi manavdan alın. Büyük marketlerin size ihtiyacı yok belki ama küçük esnafın tam da bugün size ihtiyacı var.”

Bundan 30 yıl kadar önce, güzel bir ilimizde helvacılık yapan bir helva ustası iflas eder. Elinde avucunda ne varsa yitirir. Alacaklarını tahsil edemez, işçilerini çıkarır, iş yerini kapatmak zorunda kalır. Ama bir yerlerden de tekrar başlaması gerekmektedir.

Ustanın cebinde beş parası yoktur. Kalkar, hiç tanımadığı şeker satan bir dükkâna gider. Kendisini tanıtır, helvacılık yaptığını ve iflas ettiğini anlatır. Parası olmadığını ve iş yerinin tekrar üretim yapabilmesi için acil bir torba şeker ihtiyacı duyduğunu, ancak şeker parasını helvayı yapıp sattıktan sonra ödeyebileceğini söyler.

Şeker satıcısı, ustayı dikkatlice dinler, yerinden kalkar, yanında çalışanını çağırır, “Oğlum, bir at arabası çağır, 20 torba şeker yükleyin, ustamın dükkânına indirin.” der.

Şekerci küçük bir kâğıda da isim, adres belirtmeden, sadece “20 torba şeker!” yazar, kâğıdı ustaya uzatır, ardından da, “Usta, sıkma canını!.. Sen şu şekeri al, kazanını kaynat, helvanı yap, sat!.. Ne zaman elin rahatlırsa o zaman gel, borcunu öde!” der.

Usta şaşkındır, ne diyeceğini bilemez. Bir torba şeker derken, 20 torba şeker bulmuş olmanın heyecanını yaşar. Hiç tanımadığı biri tarafından kendisine güvenilip 20 torba şeker verilmesi karşısında gözleri dolar, hıçkırıklara boğulur.

Usta, şekerleri alıp iş yerine döner. Kısa sürede helva üretimine tekrar başlar. Yaptığı helvaları satar. Şeker borcunu ödeyecek parayı topladığında şeker satıcısının yanına gider.

Şekerci, ustayı güler yüzle ve ayakta karşılar, çay kahve derken, parayı uzatır: “Kardeş, Allah senden razı olsun; bizi tekrar

ayağa kaldırdın, çark dönemeye başladı.” dediğinde şekerci; “Yok canım, öyle söyleme!.. Kazanmanın sebebi ben değilim. Belki vesile olmuş olabilirim ama. Ne varsa sendendir.” der. Sonra da yanında çalışanlara, “Ustama 30 torba şeker yükleyin.” talimatını verir.

Usta, sözünde durup borcunu ödemiş olmanın huzurunu duyarken, şekerci de karşısında işini tekrar kazanmış, sözünde duran birini görmenin bahtiyarlığını yaşar.

Merhamet etmek iyidir. Ancak acımak yetmiyor. Önemli olan ihtiyaç duyana, ihtiyaç duyduğu anda verebilmektir. Ve bir o kadar da önemli olan, yapılan iyiliği unutmamaktır.

Eti kasaptan, balığı balıkçıdan, ekmeği fırından, meyveyi sebze manavdan alın. Büyük marketlerin size ihtiyacı yok belki ama küçük esnafın tam da bugün size ihtiyacı var.

Unutmayalım, bizi biz yapan, birlik ve beraberliğimizdir.

DEĞERLER EĞİTİMİ

🎥 Emine Büşra YÜKSEL

“Çocuğun kamusal alanda iyi davranışlar sergileyen, fırsat bulunca da kötülük yapmaktan çekinmeyen ikiyüzlü bir kişiliğe sahip olmaması için onu dinî ve ahlâkî değerlere baskı ile değil de onları içselleştirerek kendi iradesiyle uymasını sağlayacak şekilde eğitmek gerekir.”

Çocuklarda güçlü bir kişilik oluşumu, sağlıklı bir ruh yapısının inşası, dinî ve millî aidiyet duygusunun gelişimi değerler eğitimi ile mümkün olmaktadır. Hayatın anlamlandırılması ve gerçekçi bir gelecek vizyonu da değerler eğitimi ile sağlanır. Değerler eğitiminin verilmesinde, bireyin fitratındaki iyi hasletlerin beslenmesi ve kötü meyillerin kontrol edilmesi kalıcı etkiler bırakan bir yöntemdir.

Beşerî ilişkilerde, karar alma aşamasında, düşünce ve davranış geliştirmede tercih edilen değerlerin önem ve önceliği belirleyicidir. O hâlde değerler eğitimine çocuk konuşmaya ve çevresini tanımaya başladığı dönemde başlamak gerekir. Değerler eğitimi bağlamında yapılan telkinleri çocuk fazla anlamlandıramamış olsa da onu temel bir kural olarak belleğine yerleştirir. Erken yaşlarda somutlaştırma yöntemiyle algılayan çocukta on yaşından sonra soyut algılama da gelişmeye başlar ve kendisine telkin edilen değerlerin mahiyetini ve amacını bundan sonra daha iyi idrak eder.

İslâmî değerleri; iman ve ibadete dair hususlar, ahlâka dair hususlar ve âdâb-ı muâşerete dair hususlar olmak üzere üç kısımda ele alabiliriz:

a) İman ve ibadete dair hususlar: Amentüye dâhil bütün inanç esaslarının severek kesin bir inançla benimsenmesi ve Allah'a kulluk amacıyla yapılan bütün fiiller bu kapsamdadır. En çok seilmeye layık olan, Allah ve Rasûl'üdür. Allah'ın emir ve nehiyelerinin de severek benimsenmesi, ibadetlerin içtenlikle yerine getirilmesi gerekir. Birey, iman ve ibadet esaslarını benimsemekle kendisini güvenceye aldığını, dünya ve ahiret huzuruna ereceğini ve olgun bir mü'min olacağını bilir.

“Bedel ödeyerek kazanılan tecrübeler de etkili bir öğretici işlevi görür. Böylece çocuk, hangi davranışın övgüye layık olduğunu ve hangi davranışın ayıplandığını bilir.”

b) Ahlâka dair hususlar: Ahlâk denilince akla ilk önce bireyin övgüye medar olan davranışları gelse de daha geniş anlamda ahlâk, iman ve ibadete kazanılan bütün erdemleri, dinin ve aklın güzel gördüğü (maruf) her şeyi ifade eder. Dinin temel amaçları (mekasidu'ş-şeria) olan akli, nefsi, nesli, malı ve dini muhafaza ilkeleri de erdemli toplumu inşa etme amacını gözetmektedir. Birey, ahlâkî değerleri benimsediğinde ve hayatına tatbik ettiğinde, diğer canlı varlıklardan farklı ve değerli olduğu bilincine ulaşır.

c) Âdâb-ı muâşeret: Âdâb-ı muâşeret, bireyin beşerî ilişkilerde uyması gereken edep kurallarıdır. Bu kurallar, hem muhtemel iletişim kazalarını, hak ihlallerini ve çeşitli problemleri önler hem de davranış sahibini olgun ve saygın bir fert haline getirir. Âdâb-ı muâşeret, bireyin ailede, ikili ilişkilerde, toplumsal hayatta, hatta kamu kurumlarında ölçülü, dengeli ve isabetli davranışlar sergilemesi için geliştirilmiş temel prensiplerdir. Bu prensiplerin çoğu, yazılı olmamakla birlikte, toplum ve vicdan tarafından kabul edilmiştir. Birey, âdâb-ı muâşerete göre hareket ettiğinde beşerî ilişkilerde fazla sorun yaşamayacağını ve itibar kazanacağını bilir.

Genel olarak prensiplerine işaret ettiğimiz bu değerler, çocuğa ailede, okulda ve kamusal alanlarda ve hayatın akışı içerisinde örnek gösterme, örnek olma, telkin, tavsiye ve ödüllendirme, kötü davranışlardan

men etme, kınama, mahrum bırakma ve cezalandırma yöntemleriyle öğretilir. Bazen bedel ödeyerek kazanılan tecrübeler de etkili bir öğretici işlevi görür. Böylece çocuk, hangi davranışın övgüye layık olduğunu ve hangi davranışın ayıplandığını bilir. Bireyin kamusal alanda iyi davranışlar sergileyen, fırsat bulunca da kötülük yapmaktan çekinmeyen ikiyüzlü bir kişiliğe sahip olmaması için onu dinî ve ahlâkî değerlere baskı ile değil de onları içselleştirerek kendi iradesiyle uymasını sağlayacak şekilde eğitmek gerekir. Değerler eğitiminde de amaç, değerlerin içselleştirilmesi olmalıdır.

İslâm, ahlâkî iyi bir insan ve iyi bir Müslüman olmanın esası saymasına rağmen ahlâk dışı davranışların İslâm toplumunda yaygın olarak görülmesi, değerler eğitiminin doğru yöntemlerle verilmediğini göstermektedir. İman edip ibadet esaslarını yerine getiren bir Müslüman'ın kul haklarına riayet hususunda sorumsuzca davranması, büyük bir çelişki olmasının yanı sıra önemli bir bilinç eksikliğine işaret etmektedir. Bu durum gayrimüslimler nezdinde Müslüman imajını da önemli ölçüde zedelemektedir.

Beşerî ilişkilerde saygı, yerine göre sevgi davranışı da öncelikle davranış sahibine itibar

kazandıran değerlerdendir. Zararsız olan her insan (Müslüman ya da gayrimüslim), Allah'ın kulu ve mükemmel bir eseri olması itibarıyla saygıya layıktır. Allah, şeytana Hz. Âdem'e secde etmesini emretmekle aslında insan türüne saygı göstermesini istemişti. Buna göre insanın canına ve şahsiyetine kastedenler ve hakkını gasbedenler son tahlilde şeytanca bir iş yapmış olmaktadır. "Mü'minler kardeşlerdir." fehvasına göre de Müslümanlara, arkadaşlarımıza, dostlarımıza, aile fertlerimize sevgi, şefkat ve merhametle yaklaşmamız gerekir. Doğruluğu ve muhtemel sonuçları hakkında emin olmadığımız durumlarda ise empati yapmak kanaatimizce isabetli sonuçlara yol açacaktır. Böylece başımıza gelmesini ve bize yapılmasını istemediğimiz kötü davranışları bilerek ya da dikkatsizce başkasına yapmaktan kendimizi korumuş oluruz.

Sonuç olarak değerler eğitimi iyi insan ve iyi Müslüman olma eğitimidir. İyi insan olarak bilinmek her insanın, iyi Müslüman olmak da her Müslüman'ın arzusudur. Kimse kötü bir sıfatla anılmaktan hoşlanmaz. Bu durumda değerler eğitiminin kimler tarafından ne şekilde verileceği önem arz etmektedir.

SEN VARSIN

Sevgiye uzanan gönül bahçemde,
Can özümde candan öte sen varsın.
Adını hürmetle anan lehçemde,
Can özümde candan öte sen varsın.

Bana benden yakın kudret içinde,
Yüreğim sevginle çarpar içimde,
Nurunu ararım her bir biçimde,
Can özümde candan öte sen varsın.

Nisan yağmurunun hayat suyunda,
Hak için âşğın gönül koyunda,
Yunus'un sevdası okun yayında,
Can özümde candan öte sen varsın.

Doğaya can veren yazda baharda,
Yüreğe haz veren özlenen harda,
Zemheri ayında titreyen karda,
Can özümde candan öte sen varsın.

Mor menekşe sarı gülün özünde,
Coşkun akan ak pınarın gözünde,
Allah, diyen her bir kulun sözünde,
Can özümde candan öte sen varsın.

Cemalindir nesne nesne gördüğüm,
Özlemindir, hasretime ördüğüm,
Habibindir ona sende erdiğim,
Can özümde candan öte sen varsın...

Rabia BARIŞ

SEVGİ FİLOZOFU YUNUS EMRE

📖 Sait ÖZER

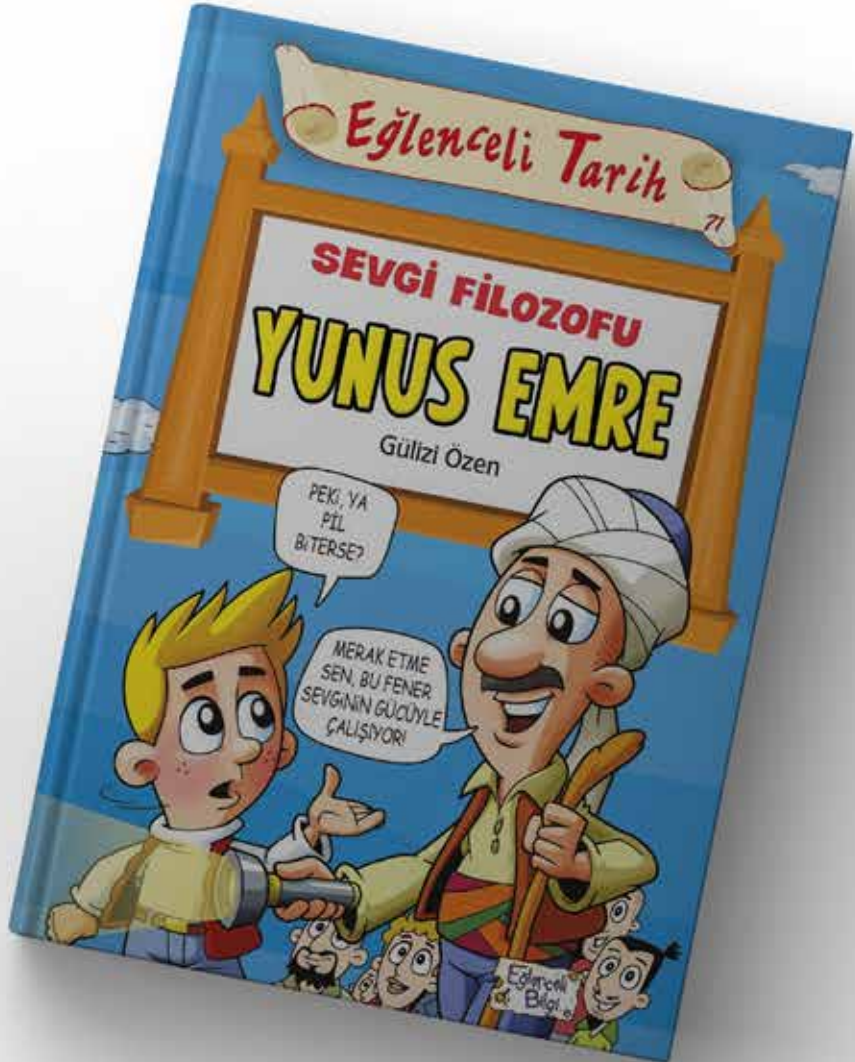
Yazar: Gülizi Özen

Yayınevi: Eğlenceli Bilgi

Yayın yeri ve yılı: İstanbul/2020

Sayfa sayısı: 165 Yaş aralığı: 14+

İşlenen konular: sevgi, iyilik, hoşgörü, anlayışlı olmak, alçak gönüllülük...

Sevgi Filozofu Yunus Emre'nin, giriş hariç, bölüm başlıkları şu şekilde: Bir Sevgi Elçisi Doğuyor, Yunus Emre'nin Sevgi Yolculuğu, Yunus Emre'nin Felsefesi, Emre'nin Sırrı, Eserleri, Yunus Emre Türbesi, Geçmişten Günümüze Yunus Emre, Dünyada Yunus Emre, Sevginin Değeri ve Önemi, Yunus Emre'den Öğütler.

Yunus Emre'nin XIII. yüzyılın ortalarında Eskişehir civarında bir köyde doğduğu düşünülüyor. Bu dönem, Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılmaya başladığı dönemdir. Siyasî ve ekonomik sorunlar, savaş ve kıtlık halk üzerinde etkilidir. İşte bu zor şartlar altındaki Anadolu insanına Yunus Emre bir umut ışığı olmuştur. Yunus Emre bunu insanlara iyilik, doğruluk ve güzellik yolunu göstererek yapıyor yani insanların içindeki sevgiyi ortaya çıkarıyor.

Yunus Emre'nin sevgi yolculuğu hem kendine hem dünyaya hem de Yaradan'a doğrudur. Bu yolculuğun başından itibaren çetin sınavlarla karşılaşmıştır. Bunlardan ilki Hacı Bektaş-ı Veli'nin dergâhına buğday istemeye gitmesidir. Burada himmet ve buğday arasında tercih yapması istenir. Yunus Emre, maddî ihtiyaçtan dolayı buğdayı tercih eder ama dönüş yolunda himmetin daha değerli olduğunu anlar. Himmeti almak/istemek için geri döner fakat artık nasip Taptuk Emre'ye verilmiştir. Yunus'un arayışı artık Taptuk Emre'nin dergâhında olacaktır. Bu arayış ki tam kırk yıl sürmüştür. Kırk yılın sonunda istediği nasibe/himmete kavuşur. Artık o, coşkun pınarlar gibi çağıldamaya, söz hazinelerini cömertçe dağıtmaya başlar.

Yunus Emre'nin elindeki güç sevgidir, paylaştıkça çoğalır; her şeyde, her yerde onu görmek mümkündür zira bu sevginin kaynağı Yaradan'dır. Bundan dolayı "*Elif okuduk ötürü/Bâzâr eyledik götürü/Yaradılanı hoş*

gördük/Yaradan'dan ötürü" demiştir.

Sevgi başta olmak üzere Yunus Emre'nin şiirlerinde öne çıkan kavramlar şunlardır: iyilik, hoşgörü, alçak gönüllülük, anlayış, saygı, güzellik, aşk, tasavvuf vd.

Yunus Emre, hayatı boyunca elde ettiği değerleri biriktirmiş ve evrensel sevgi felsefesini oluşturmuştur. Onun felsefesi zaman ve mekân sınırlarının ötesindedir. Bundan dolayı yüz yıllardır insanların gönlünde taht kurmuştur.

Emre ismi Anadolu'daki pek çok ozanın adında geçer. Bu kelime "em" kökünden türemiştir. "Em" kökünden ortaya çıkan "emremek" fiili âşık olmak demektir. Âşık anlamına gelen bu kelime ihtivâ ettiği anlamdan dolayı Yunus'a çok güzel bir ad olmuştur.

Yunus Emre'nin Dîvân ve Risâletü'n-Nushîyye/Öğütler Kitabı adında iki eseri günümüze ulaşmıştır. Divân'ında aruz ve hece ölçüsüyle yazılmış şiirleri vardır ki duru bir Türkçeye kaleme alınmıştır. Mesela: "*Karlı dağların başında/Salkım salkım olan bulut/Saçın çözüp benim için/Yaşın yaşın ağlar mısın.*" veya "*Bir garip ölmüş diyeler/Üç gündenden sonra duyalar/Soğuk su ile yuyalar/Şöyle garip bencileyin.*"

Bu sözler ne kadar saf, akıcı, bizden değil mi? Risâletü'n-Nushîyye ise edebiyatımızda pend-nâme (öğüt kitabı) olarak yazılan ilk mesnevîdir. Mesnevî, Divân edebiyatında uzun konuları hikâyeye biçiminde anlatmakta yararlanan, aruz ölçüsünün genellikle kısa kalıplarıyla oluşturulan, her ikiliği kendi arasında uyaklı nazım biçimine verilen addır.

Sevgi Filozofu Yunus Emre, Yunus Emre ile ilgili daha birçok bilgiyi farklı üslûbu, dikkat çeken resimlemeleri, konu ile ilgili bilgi kutucuklarıyla okurun istifadesine sunuyor.

KÂRLI BİR İŞ

▶ Raziye SAĞLAM

“Güzel bir ortamda ikram edilen yeni demlenmiş semaver çayını içmek kadar harika bir şey yoktur doğrusu.”

Geçtiğimiz günlerde Darende ve çevresindeydik. İki ablam ve yeğenlerim Muhammed'le Zeynep de bizimle oldukları için ayrıca çok mutlu olduk. Darende her zamanki zenginlikleriyle yine eşi bulunmazdı. Birçok farklı şehirden gelen insanlarla, külliye ve çevresi çok kalabalıktı. İnsanlar Şeyh Hamid-i Veli Hazretleri'yle, Es-Seyyid Osman Hulûsi Efendi Hazretleri'nin manevî huzurunda çoluk çocuk, genç yaşlı kendi evlerinde gibi huzurla dolaşıp ziyaretlerini yapıyor, bu güzel ortamda sevdikleriyle birlikte olmanın tadını çıkarıyorlardı.

Misafirlerimiz olunca köye, Gökpınar, Aşudu (yeni adıyla Günpınar) ve Yenice'ye de gittik. Gökpınar'ı hep duyardım ama oraya gitmek nasip olmamıştı. Berrak mavi yeşil suyu, ferah havası ve geniş piknik alanlarıyla çok güzel bir yer. Şirin de bir camisi var. Biz üç kız namaz vakti gelince camiye girdik. Rahat rahat namazımızı kıldık. Biraz uzun sürmüş olmalı ki Zeynep geldi ve:

- Hadi, nerde kaldınız? Şurada piknik yapanlar bize çay ikram etti. Sizi de bekliyorlar. Biraz daha konuşursak akraba çıkacağız, derken bir yandan da gülüyordu.

Yanlarına vardığımızda, gerçekten de Muhammed, piknik yapanların hemen yanındaki masada oturmuş çay içiyor, bir yandan da onlarla sohbet ediyordu. Masaya otururken kaynayan odunlu semaverlerinden bize de çay koymuşlardı bile. Dört kişilik bir aileydi. Akademisyen olan kızlarıyla devlet memuru oğulları başka şehirlerden ziyaretlerine gelince birlikte piknik yapmak istemişler.

Böyle güzel bir ortamda ikram edilen yeni demlenmiş semaver çayını içmek harikaydı doğrusu. Anne Hatice Hanım öyle güler yüzlü ve evine gelmişiz gibi öyle candan ikramda

bulunuyordu ki ben dayanamayıp:

- Ya, sen ne güzel bir kadınsın. Kendimizi Anadolu'yu gezerek program yapanlar gibi hissettik. Hani onlar da güler yüzlü kadınlar tarafından yöresel ürünlerin olduğu sofralarda ağırlandılar ya, siz de bizi öyle ağırladınız, dedim.

Ayrılrken çok teşekkür edip İstanbul'a yolları düşerse diye telefon numaramızı verdik.

Sonra sıla-i rahim yapmaya niyet ederek halamızın kızını görmeye Setirağa'ya (Köyümüzün yeni ismi Aşağılupınar ama hâlâ eski haliyle söyleniyor.) gittik. Tabii sadece onlarla değil birçok akrabayla daha doğrusu rahmetli annemle babamın birçok akrabasıyla da görüştük. Kuzenimizin bağında, dalından iri iri dut ve diğer meyveleri yerken "Hem gezip güzel yerler görmek hem türlü türlü meyvelerden yemek hem de sevap kazanmak ne kârlı bir iş." diye düşünmeden edemedik.

Yenice'yi yazmaya yerimiz kalmadı. Onu da bir dahaki yazımızda inşaallah...

III. MURAD'IN HAYRA DÜŞKÜN KIZI

AYŞE SULTAN

 Bengisu HAYAT

“Ayşe Sultan, çok yufka yürekli, temiz kalpli, hayırsever ve muhtaçlara yardım etmeyi hayat tarzı hâline getiren bir hanım sultanı.”

Sultan III. Murad'ın Safiye Sultan'dan doğan kızıdır. İlk kızı olması hasebiyle Padişah'ın en çok sevdiği kızı olduğu söylenmektedir. Ayşe Sultan'ın da, bilhassa saltanatı sırasında, babası III. Murad üzerinde büyük tesiri olmuştur.

Ayşe Sultan'ın doğum tarihi ve hayatı hakkında teferruatlı bir malumat mevcut değildir. 1566'dan sonra muhtemelen 1570'de Manisa'da doğduğu tahmin edilmektedir. Ondan bahseden sınırlı kaynaklardaki kısıtlı bilgilere göre, 1586 yılı Mayıs ayında Kanijeli Vezir İbrahim Paşa ile evlendiği ve muhteşem bir düğünleri olduğu rivayet edilmiştir. Bu evliliği boyunca son derece rahat ve huzurlu bir hayat yaşadığı da ilaveten nakledilmiştir. Öyle ki düğün vesilesiyle saraya gönderilen hediyeler arasında sandıklar ve bohçalar içerisinde mücevher işlemeli istefanlar (bağlar), elmas, yakut, lal ve zümrüt işli levhalar, bilezikler, duvak ve çizmeler, İstanbul şekerlemecilerinin hünerlerini yansıtan şekerleme sepetleri ve tepsileri, Harem halkı için diktirilen üç bin hilat bulunuyordu.

Vezir İbrahim Paşa, Ayşe Sultan'la izdivaç ettikten sonra üç defa sadrazamlık makamına tayin edilmiştir. Osmanlı Devleti'nin dirayetli sadrazamlarından biri olan İbrahim Paşa, 1601 yılında Avusturya seferindeyken vefat etmiştir. Dul kalan Ayşe Sultan, aynı sene Sadrazam Yemişçi Hasan Paşa ile nikâhlanmış lakin öldürülmesi üzerine evlilik gerçekleşmemiştir. İlk evliliğinden, 1603'te, Mehmed ismiyle (geleceğin Sultanzade Mehmed Paşa'sı) bir erkek çocuk dünyaya getirdiği zikredilmektedir. Ayşe Sultan, 1603'te Güzelce Mahmud Paşa ile son izdivacını yapmıştır.

15 Mayıs 1605'te ahiret yurduna göç eden Ayşe Sultan'ın bedeni, babası III. Murad'ın türbesine gömülmüştür. Ayşe Sultan,

çok yufka yürekli, temiz kalpli, hayırsever ve muhtaçlara yardım etmeyi hayat tarzı hâline getiren bir hanım sultanı. 1598'de Üsküdar'da -bugün İmrahor Doğancılar Caddesi'nde- Ayşe Sultan Çeşmesi'ni tesis ettirmiştir.

1603'te eşi İbrahim Paşa'nın ruhu için Şehzade Camii'nin karakol karşısındaki köşe avlu kapısı bitişiğine bir çeşme inşa ettirmiştir. Ayrıca İbrahim Paşa'ya bir de türbe bina ettirmiş ve kurduğu vakıf ile türbenin bakımını, kocasının ardından Kur'an-ı Kerim okumasını ve onun adına her yıl hacca birinin gitmesini sağlamıştır. Ayşe Sultan'ın iyi kalpli, hayra ve hasenata düşkün bir sultan olduğu, vasiyetnamesinden de anlaşılmaktadır. Parasının bir bölümünün cenazesi için harcanmasını şart koştuktan sonra geriye kalan tüm mal varlığının şuralarda kullanılmasını vasiyet etmiştir:

İki cariyesinin azat edilmesini, 10 bin akçenin İstanbul hapishanesinde tutuklu bulunan, 500 akçe veya ondan daha düşük borçtan ötürü mahkûmiyet cezasına çarptırılan kişilerin borçlarının Kadı'nın izniyle ödenip serbest bırakılmalarının sağlanmasını, 2 bin akçenin tımarhanedeki hastalara, fakir halka, âmâlara, sakatlara, yetimlere verilmesini, geri kalan paranın da Mekke, Medine ve Kudüs'ün fakirlerine ve önceliğin kadınlara hasredilmesi şartıyla esir düşen Müslümanların kurtarılması için sarf edilmesini istemiştir.

Son dilek olarak ise, hizmetinde çalışan kimselerin, vefatından sonraki 40 gün içerisinde azat edilmelerini arzuladığını şöyle beyan etmiştir: "Gerek ağalarımın ve gerek dışı kısmı cariyelerimden küçüğü ve büyüğü ve taşrada erkek kısmından mülk kullarım olanlar kırk günden ewel cümlesi malımdan ve mülkümünden azad olalar.."

ÇOCUK EĞİTİMİNDE ZAMANI DOĞRU OKUYABİLMEK

▶ M. Emin KARABACAK

“Anne babalarının çocuk eğitimi konusunda yetersiz kalmalarının en önemli iki nedeni, çocukların gelişim dönemlerinde yanlarında olamamaları ve çağın getirdikleri yenilikleri takip edememeleridir.”

Günümüz anne babalarının çocuk eğitimi konusunda yeteri kadar akademik bilgi sahibi olmalarına rağmen hâl eğitiminde yetersiz oldukları görülmektedir. Çünkü aileler çekirdek olunca anne babalarda çocuk eğitiminde yalnız kalmaktadırlar. Anne babalar çalışınca da çocukları eller yetiştirmektedir. Günümüzde çocukların eğitimi sadece anne baba değil okul ve çevre, televizyon özellikle sosyal medyanın etkisi çok büyüktür. Hâl böyle olunca da anne babalar çocuk eğitiminde yetersiz kalabilmektedirler. Yani çocukların gelişim dönemlerinde yanlarında olamamak ve çağın getirdikleri yenilikleri takip edememekten kaynaklanmaktadır.

Anne baba olarak bizler, çocuklarımızı yetiştirdiğimiz zamana ve anne babadan gördüğümüz şekilde yetiştirmeye çalışmaktayız. Oysa devir değişti ve internet çağını yaşıyoruz. Çocukların içinde bulunduğu çağa göre kendimizi yenilemediğimiz için çocukların duygusal ihtiyaçlarını karşılayamamaktayız. Bu da çocukların eğitimlerinde yetersiz kalmamıza neden olmaktadır.

Bizim zamanımızda bilgiye ulaşma kaynakları sınırlıydı. Çocukların ise bilgiye ulaşmada sıkıntıları olmadığı için bilginin doğruluğuna ya da yanlışlığını sorgulayabilmektedirler. Bu da çocukların sorularına ya cevap ver(e)memize ya da yetersiz kalmamıza neden olmaktadır.

Bizim zamanımızda teknoloji bu kadar gelişmediği için teknoloji çağı çocukların duygu ve düşüncelerini anlamakta zorlanmaktayız. Bu da bizim çocukla iletişim problemi yaşamamıza neden olmaktadır.

Bizim çocukluğumuzda sosyal normlar ve toplumsal değerlerin baskısı vardı. Şimdiki çocukların üzerinde böyle bir baskı bu-

lunmamaktadır. Köydeki çocukla şehirdeki çocuklar arasında büyük fark olmadığı gibi Avrupa'daki çocuklar arasında da pek fark bulunmamaktadır. Çünkü gelişmeler yakından ve anlık takip edilmektedir.

Günümüzde anne babalar, çocukların temel ihtiyaçlarını karşılamada çok fazla zorlanmasalar da eğitimlerinde yetersiz kalmaktadırlar. Bunlara bir de annenin işte çalışması, çocuğun eğitiminde yalnız kalması ve çocukların duygusal ihtiyaçların karşılanmasında yaşanan zorlukları sıralayabiliriz.

Neler Yapabiliriz?

İçinde yaşadığımız teknolojik çağın değişim ve gelişmelerini doğru okumamız gerekiyor. Zamanı doğru okuyamadığımız zaman yapacağımız eğitim adına yatırımlar da boşa kürek çekmeye benzeyecektir.

Öyle bir zamanda yaşıyoruz ki insanlık tarihinde ilk defa çocuklar, anne-babalarına ve nene-dedelerine teknoloji adına da olsa bir şeyler öğretmektedirler. Beyaz eşya alırken alacağı makinenin özelliklerini kızına soran anne babalar, telefon alırken ve kullanırken de çocuklarına ve torunlarına sormaktadırlar. Daha düne kadar çocuklar, birçok şeyi anne babalarından ve büyüklerinden öğrenirken, günümüzde teknolojinin getirdiği yenilikleri büyükler, küçüklerden öğrenmektedirler.

Bugün altı yaşındaki bir çocuk, otuz altı yaşındaki anne babasından ve altmış altı yaşındaki nene ve dedesinden teknolojinin baş tacı olan telefonu çok daha iyi kullanabilmektedir. Teknoloji o kadar hızlı geliştirdi ki bu gelişim ve değişim hızına en çok çocuklar ve gençler ayak uydurabilmektedirler.

Yine bir kuşak önceki çocukların öğrenme hızı ile bugünün çocuklarının öğrenme

hızları aynı olmadığı bir gerçektir. Kuşaklar arasında öğrenme farkları bu kadar belirgin olunca ihtiyaç ve beklentileri de farklı olmaktadır. Farklılıklar içinde çocuklar ve gençlerin de farkındalığını oluşturmak gerekir.

Günümüz çocuklar ve gençlerinin eğitimleri için, yaşadığımız zamanı ve çocukların dünyalarını iyi okumamız gerekiyor. Eskiden çocuklar ve gençler sadece yalın ilgi ve bilgi isterlerken günümüz çocuk ve gençleri teknolojinin diliyle ilgi ve bilgi istemektedir. Yani her çocuk, her genç içinde yaşadığı zamanının bir ürünüdür.

Her nesil, içinde yaşadığı zamanın özelliğine göre kendi dilini kullanmaktadır. Çocukların ve gençlerin kullandığı bu dil, eğitimde yakalanmadığı sürece o neslin eğitilmesi zordur. Onun için yeni nesillerin eğitiminde öncelikli olarak zamanın, sonra da çocuklar ve gençlerin dilinin öğrenilmesi gerekir.

Sonuç olarak bugün birçok aile, hâlâ zamanın değişimlerini dikkate almadan çocuklarla iletişim kurmaya ve eğitmeye çalışmaktadır. Zamanın, şartların ve en önem-

lisi çocukların değiştiğinin farkında olmayan günümüz anne babalara Hz. Ali Efendimiz (r.a.) şu uyarıyı yapmaktadır: “Evlâdınızı bulduğunuz zamandan başka bir zaman için talim ve terbiye ediniz. Çünkü onlar sizin zamanınızdan başka bir zaman için halk olunmuşlardır. Çocuğün terbiyesinde sakın kusur gösterme; zira o, senin zamanından başka bir zaman için yaratılmıştır.”

Bunun için;

1. Çocukları yaşadığımız çağa göre değil yaşayacakları çağa göre eğitmeli.
 2. Çocukların fiziksel ihtiyaçları kadar duygusal ihtiyaçlarına da dikkat edilmeli.
 3. Çocukların duygu dünyalarını iyi anlamak için nitelikli zaman geçirmeli.
 4. Çocuklara her zaman olumlu iletişim hâlinde olumlu ve beden ve duygu dillerini iyi anlamak içinde satır aralarını iyi okunmalı.
- Çocukları eller (sosyal medya, olumsuz çevre) yetiştirmemesine dikkat edilmeli.

AMR BİN CÜMÛH (R.A.)

🎧 N. Nida DURAN

Medine’de İslâm nuruyla şereflenenler günden güne çoğalıyordu. Genç Müslümanlardan birisi de Muaz bin Amr (r.a.) idi. Hazreç Kabilesi’nin Benî Seleme koluna mensuptu. Kendisiyle birlikte, aynı kabileye mensup ve aralarında Muaz bin Cebel’in de bulunduğu birkaç genç daha vardı. Sık sık bir araya geliyorlar, başkalarını hidayete erdirmek için yeni yeni planlar yapıyorlar, sonra da hemen tatbik koyuyorlardı. Muaz bin Amr’ın arzusu, Benî Seleme’nin reisi olan babası Amr bin Cümûh’un Müslüman olmasıydı.

Amr, cömertliğiyle meşhur bir kimseydi. Kabilesine puthane yaptırmış, oraya büyükçe bir put yerleştirmişti. “Menât” adını verdiği bu puthaneyle bizzat kendisi alakadar oluyordu. Muaz ve arkadaşları, Amr bin Cümûh’u ve yakınlarını İslâm’a girmeye teşvik etmek ve onları putlardan soğutmak için bir plan yapıp tatbik karar verdiler

Bir putun ona tapanlara bir şey veremeyeceğini anlatmaktır amaçları. Her akşam puthaneye girip putu yere deviriyorlar, pislikler sürüyorlar ve bir tarafını kırıyorlardı. Puthaneye gelen Amr da putu temizliyor, kokular sürüyordu. Bu işi kimin yaptığını da araştırıyor ama bulamıyordu.

Sonunda; “Eğer sende bir kuvvet varsa, bu kılıçla kendini koru.” diyerek putun boynuna bir kılıç astı. Geceleyin Muaz ve arkadaşları, kılıcı alıp putu bir köpek leşine bağladılar ve kuyularından birine attılar.

Sabahleyin putu yerinde göremeyen Amr, aramaya koyuldu. Halk da kuyudaki köpek leşinin kokusundan rahatsız olmuş,

leş çikarmaya çalışıyordu. Leşle birlikte put kuyudan çıkarılmış, ortada duruyordu. Amr bin Cümûh bu hâli görünce o esnada putlarda bir güç ve kudret bulunmadığına kanaat getirdi ve hemen Müslüman oldu. Muaz’ın planı netice vermiş, Benî Seleme’nin reisi Müslüman olmuştu. Hazreti Amr’ın bir ayağı sakattı. Bedir Savaşı’na katılmak istiyordu. Peygamberimiz, sakat olması sebebiyle, Bedir’e katılmasına izin vermedi.

Aradan bir müddet geçti. Uhud hazırlıkları başlamıştı. Amr artık kesin olarak bu harbe katılacaktı. Ancak Müslüman olan dört oğlu da onun harbe katılmasına müsaade etmiyorlardı. Amr, Rasûlullah’a gidip oğullarını şikâyet etti: “Yâ Rasûlallah! Oğullarım beni Uhud’a göndermiyorlar. Allah’a yemin ederim ki bu topal ayağımla cennetin yolunda gitmek istiyorum!”

Rasûl-i Ekrem “Sana cihat farz değildir. Allah seni mazur kabul etmişti.” dediyse de Amr mutlaka Uhud’a katılmak istiyordu. Amr’ın çocuklarını çağıran Rasûlullah (s.a.v.) şöyle dedi: “Ona mâni olmaya çalışmayın. Herhâlde Allah ona şehadet şerbetini içirecek.”

Amr, sevinçle Uhud’a iştirak etti. Amr bin Cümûh, Allah yolunda savaşıyor ve şehit olmayı arzuluyordu. Düşmana epeyce zayıt verdikten sonra iki oğluyla birlikte şehit oldu. Hz. Ömer (r.a.), Amr’ın ve oğullarının cesetlerini getirdi. Rasûlullah (s.a.v.) şöyle müjde vermişti: “Amr ve oğulları şimdi cennete ayak basmıştır.” Daha sonra Rasûlullah (s.a.v.), Amr bin Cümûh’un oğullarıyla beraber aynı kabre defnedilmelerini emretti.

SEVGİ HER ŞEYDİR

▶ Esra GÖKTEPE

“Sevginin kendisi her şeyden güzel, her şeyden iyidir. Hatta pek çok güzelliklerin ve sayısız iyiliklerin bile kaynağıdır. Sevgiyle neler olmaz ki... Ne hizmetler yapılır. Ne yuvalar kurulur. Nice kalpler onarılır. Nice eli yüzü ışıldayan nesiller yetişir.”

En güzel yanımız sevgimiz. İçimizde çiçekler, güneşler açtırır sevgimiz. Yaşadığımızın, insan olduğumuzun farkına vardırır. Hayatın anlam ve gayesinin hamurunda da yine sevgi vardır.

Sevgiyle bakmayan gözler, kördür. Kalpler de öyle. Sevgiyle uzanmayan eller, okşamayı bilmezler. Kendi güzelliklerinden verip paylaşmayı da bilmezler. Sevgi bir şey değil, her şeydir. Mevlânâ, "Sevgisiz insan, kanatsız kuş gibidir." der. Sevgi, insanın yaratılışıyla birlikte ortaya çıkan ve insanla var olan bir gerçek. Yüce Yaratıcı'nın takdiri bu. Mayamıza, hamurumuza kâinatı içine alacak bir sevgiyi koymuş. Öyle bir deniz ki sahili yok. Kimi farkında kimi de habersiz bu hazineden. Sevgi dolu yürekler, bahar gibi gelir, güneş gibi kendini gösterip ortalığı bir anda ısıtır ve aydınlatır. Sevgimiz yüreğimizden gözlerimize de yansır.

Sevmek ve sevilme, güneşi iki yanından hissetmektir. Sevgisizlik, ışsızlıktır. Hemen fark edilir, seslere ve sözlere de yansır. Sevdiğini ve sevildiğini bilen insan ne bahtiyardır. İnsanın en büyük acılarından "yalnızlık" duygusunun da sevgide çözümlendiğini görüyoruz. Sevginin kendisi her şeyden güzel, her şeyden iyidir. Hatta pek çok güzelliklerin ve sayısız iyiliklerin bile kaynağıdır. Sevgiyle neler olmaz ki... Ne hizmetler yapılır. Ne yuvalar kurulur. Nice kalpler onarılır. Nice eli yüzü ışıldayan nesiller yetişir. En önemlisi de insanlar sevgiyle barışır, birbiriyle kaynaşır. Denizler durulur, öfkeler susar, rüzgârlar diner. Nice kavgalar, çekişmeler biter. Bir uykudur âdetâ sevgi, acıların ve dertlerin üstüne çöker. İçimizdeki yabancılik duygularını silip yerine yakınlık duygularını getiren sevgi. Yaşadığınızı o zaman anlarsınız. Ömründe bir defacık olsun sevgi sözünü duymamış kalpler, ne kadar yoksul ne kadar hastadır kim bilir!..

"Cenab-ı Allah Rûm Sûresi 21. âyeti kerimede şöyle buyurur: 'Aranızda merhamet ve sevgi vermesi de O'nun âyetlerindedir. Düşünen bir topluluk için bunda ibretler vardır.'"

Rabb'im! Seni sevmek, Seni anlamakla tatmin olacak bu kalplere ne oldu? Ey kalbimizin ve sevgimizin sahibi, çekme elini kalbimizden. Düşmanlık duygusunu, kini, hasedi sök at içimizden. Sevginin saltanatı ebediyen hükümlan olsun.

Gözlerimi seviyorum güzeli görebildikleri için. Kulaklarımı seviyorum bütün sesleri nasıl da seçip dinleyebiliyorlar. Dokunmak, duymak, tatmak... Hepsi ne güzel. Yalnızca beş duyu mu?.. Hayır. İnsanın sayılamayacak kadar çok manevî duyguları da var. Bunları bir yüreğe koyup onun içine sığdıran Rabb'imi de seviyorum. Bütün baş döndürücü bu güzellikleri bir sofraya gibi serdiği için önüme, seviyorum.

Sevgiyle bakınca dertler de azalıyor, acılar da hafifliyor. Öyle bir dünya açılıyor ki içinde, dışınızdaki dünya onun yanında çok ama çok ufak kalıyor. Verdiğiniz zaman sevgiyle verirsiniz. Elinizdeki belki çok az bir şeydir ama karşı tarafa çok görünür ya da Allah öyle gösterir. Her şeyini verenlerin, vermekten çekinmeyenlerin ambarları hiç boş kalmaz. Sevgi paylaşıldıkça artar. Bu köhne dünyada nefsin ve şeytanın tuzaklarına takılan ruhlar, sevgiyle özgürleşir ve serbestleşir ancak.

Sevgi içimizde çiçekler, güneşler açtırır. Yaşadığımızın, insan olduğumuzun farkına vardırır.

Sevmeyenlere, sevgiyle bakamayanlara acıyın, onlara dua edin. En büyük azabı tatmakta olduklarından haberleri bile yok.

Mümkünse uyandırın bir sevgi sözüyle, bir iyilikle, bir gülle, bir çiçekle gönüllerini alın. Bir de bakarsınız ki ardınızdan bir sevgi seli çağlayıp coşabilir. Hiç yoktan her şeyi yaratan Allah (c.c.), o kalplerde sevgiyi niye yaratmasın? Taşa göz vermeyen Allah, katı kalplerde de sevgiyi ve merhameti yaratmıyor. Biz dua edelim, onlar için de bütün kardeşlerimiz için de isteyelim bu sevgiyi. Ey Rabb'imiz, kalbimiz Senin. Kalbimizi sevginle rızıklandır. Sevginin en gerçeği ve en yücesi, hiç şüphesiz her şeyin ötesindeki derin bir Allah sevgisidir. Öze doğru, bir olana, Allah'a doğru yöneliştir bu sevgi.

Son sözüümü saadet asrından bir öyküyle bağlayalım:

Hz. Peygamber (s.a.v.) anlatıyor:

Bir adam, başka bir beldede bulunan bir arkadaşını ziyaret etmek maksadıyla yola çıkmıştı. Allahu Teâlâ, adamın yolunda bir meleği vazifelendirip insan sûretinde beklet-

ti. Adam o meleklerle karşılaşınca, melek kendisine:

"Nereye gidiyorsun?" diye sordu.

Adam:

"Şu beldede bir din kardeşim var, onu ziyaret için gidiyorum." diye cevap verdi.

Melek:

"Onunla alâkalı yapacağın herhangi bir görev mi var?" diye sordu.

Adam:

"Hayır, öyle bir şey yok. Allah için sevmemden başka kendisiyle hiçbir işim yok." dedi.

Bunun üzerine o melek:

"Ben, senin o din kardeşini Allah için sevdiğin gibi, Allah'ın da seni sevdiğini sana bildirmek üzere vazifelendirilen Allah'ın bir elçisiyim." dedi. (Müslim)

El-Mümît

Ölümü Yaratan, Ölümünü Gerçekleştiren

İlâhî isimler arasında yer alan “el-Mümît” “canlının hayatına son veren, ölümünü gerçekleştiren” anlamını taşır. Ölümü ve dirimi yaratan Yüce Allah'tır. Bu konuda, Kur'ân-ı Kerim'de birçok âyet vardır: “O, hanginizin daha güzel amel yapacağını sınamak için ölümü ve hayatı yaratandır. O, mutlak güç sahibidir, çok bağışlayandır.”

Yukarıdaki bu âyette, Allah'ın kudret ve tasarrufunu en açık şekilde gösteren deliller anlatılmakta, kimlerin O'nun emir ve yasaklarına uyararak daha güzel işler yapacağını ortaya çıkarmak için hayatı ve ölümü yarattığı bildirilmektedir. Aynı âyette geçen, Allah'ın öldürme ve diriltme fiillerine dikkatleri çekmenin ötesinde, önce ölümü, sonra da hayatı yarattığının vurgulanmış olması anlamlıdır. Ölümün önce zikredilmesinin mânâsı, dünya hayatından âhiret hayatına geçiş hâli, hayattan maksatsa, âhiret hayatıdır. Bir başka açıdan, ölümle dünya hayatından âhiret hayatına geçiş, hayatla da dünya hayatı kastedilmektedir. Zira hayat da ölüm de imtihan için yaratılmıştır; imtihan yeri ise âhiret değil, dünyadır. Çünkü dünya, teklifler yurdu, âhiret ise, ödül ve cezâ yeridir. Her ikisinin de bu dünyada olması, amaca daha uygun görünmektedir. Hayat ölümden önce olduğu halde âyette sonra gelmesi bize, eşyada asıl olanın yokluk olduğunu, varlık ve hayatın sonradan verildiğini hatırlatmaktadır. Ölüm olgusu, âyette, insanlara hayatın sorumluluğunu hatırlattığı, onları iyi işler yapmaya teşvik ettiği ve bir uyarıcı olduğu, nihâyet insan hayatında “imti-han” sorumluluğunu daha canlı tuttuğu için önce zikredilmiştir. Bir Müslüman için, dünya hayatı hayırlı faaliyetler alanı, ölüm ise bu faaliyetlerin karşılığının verileceği ebedî varlık sahnesine geçişi sağlayan dönüm noktasıdır. Hz. Peygamber (s.a.v.)'in de belirttiği gibi ölüm, ciddi bir uyarıcıdır. Aslında hayata anlam katan, hayatı yaşanılır kılan ölüm duygusudur. Ölüm olgusunu içselleştiren bir birey, hayatını disipline eder, amaçlı yaşar. Ölüm, insan hayatına anlam katar, insanda sorumluluk duygusunu canlı tutmak süretiyle ahlâkî gelişime büyük katkı sağlar. Dolayısıyla ölüm olgusuna tasavvuf geleneğimizde; şeb-i arûs, Sevgiliye kavuşma, ten kafesinden kurtuluş, mekân değiştirme, sırlanma, emr-i Hak, Hakk'a kavuşma gibi anlamların yüklenmiş olması, ölüm korkusunu yenmekle kalmaz, ölüm düşüncesinin insan psikolojisi üzerinde yıkıcı etkisini de aşgari düzeye indirir.

Sonuç olarak, Yüce Allah'ın el-Mümît ismi, varlık alanında kendisini gösterir. Bu konuda her türlü tasarruf yetkisi Allah'a aittir. Ölüm, yerine göre nimettir. İki iyilikten birisi kabul edilir. Önemli olan, ölümü unutmamaktır. Ölümü hatırlamak Yüce Allah'ı ve âhireti hatırlatır. Böylece insan, hayatını disiplinli yaşar.

"Bizim Yunus"

Yunus nâr-ı aşktır, ışığı Emre
Gönüllerde demdir, dördüncü cemre
Hüdâ'nın vuslatın, sığdırır ömre
Hakk'ın sevgisini, kullarda arar

Aşk içre bir ömür, yakar da yürek
Allah'ından başka, ona ne gerek
Bazen yorgun, bitkin, yol yürüyerek
Mâşuka hasreti, yollarda arar

Girer gönüllere, makamı yüce
Doğruluk üzere, ulaşır güce
Eyler doğrulukta, gündüzü gece
Bülbül olur yâri, dallarda arar

Ahilikte çizer, gönül yolunu
Sever Yaratanla, cümle kulunu
Damar damar açıp, gönül kolunu
Gülendam sevdâyı, kollarda arar

Bazen bülbüllere, narin gül olur
Kalplerden kalplere, giden yol olur
Garip gurabaya, uzar kol olur
Acıyı, tatlıyı, çullarda arar

Nice şiirleri, getirir dile
Bülbül feryadını, yetirir güle
Feryat, figanlarla, geçirir çile
Nameleri şiir, dillerde arar

Fuat BOSTANCI